

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostrava-Lhotka, Těsnohlídkova 99

Adresa: Základní škola Ostrava-Lhotka, Těsnohlídkova 99, 725 28 Ostrava-Lhotka

Identifikátor školy: 600144976

Termín konání orientační inspekce: 2. – 5. května 2003

Čj.:	146 1902/03-05 043
Signatura:	on6bw141

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Lhotka, Těsnohlídkova 99 je neúplnou základní školou s pěti ročníky 1. stupně spojenými do čtyř tříd. V době inspekce navštěvovalo školu 55 žáků. V průběhu inspekce byla předložena kopie dokumentu MŠMT ČR povolujícího výjimku dle § 6 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zřizovatelem školy je Statutární město Ostrava, Městský obvod Lhotka. Povinnou školní docházku v ní plní 41 žák s trvalým bydlištěm ve Lhotce, třináct žáků z jiných částí Ostravy a jeden žák z obce Bobrovníky. Po ukončení 5. ročníku pokračuje většina žáků v plnění školní docházky v Základní škole Ostrava-Hošťálkovice, Výhledy 210.

Žáci všech tříd jsou vzděláváni podle programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně Úprav a dodatků schválených pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Žákům se specifickými poruchami učení a chování je poskytována péče dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny v běžných třídách.

Kromě základní školy jsou dalšími součástmi školy školní družina, mateřská škola (od ledna t. r.) a dvě výdejny obědů (pro základní školu a pro mateřskou školu). Obědy jsou dováženy ze školní jídelny při Základní škole Ostrava-Hošťálkovice, Výhledy 210.

Orientační inspekce proběhla pouze v jediné ze součástí, a sice v základní škole.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- dodržování vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, v školním roce 2002/03, resp. v posledních dvou klasifikačních obdobích (§§ 10 - 13),
- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem k schváleným učebním dokumentům a dodržování vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v školním roce 2002/03 zejména v předmětech český jazyk a anglický jazyk,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v školním roce 2002/03 vzhledem k schváleným učebním dokumentům v sledovaných předmětech český jazyk a anglický jazyk,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v školním roce 2002/03 v sledovaných předmětech český jazyk a anglický jazyk,
- vedení povinné dokumentace dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v školním roce 2002/03,
- dodržování učebních plánů a osnov dle § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v školním roce 2002/03 v předmětech český jazyk a anglický jazyk.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM V ŠKOLNÍM ROCE 2002/03 V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK A ANGLICKÝ JAZYK

V době inspekce zaměstnávala základní škola sedm pedagogických pracovníků (tři plně kvalifikované učitelky a vychovatelka se smlouvou na dobu neurčitou, zbývající na dobu určitou). Ředitelce školy se ve spolupráci s předchozím zaměstnavatelem (Magistrát statutárního města Ostravy) podařilo v posledních dvou letech stabilizovat pedagogický sbor. Nepodařilo se najít dostatek učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň základní školy, a proto na škole učí dvě pracovnice bez odborné a pedagogické způsobilosti pro práci na základní škole (absolventky gymnázia a střední pedagogické školy). Obě mají zájem o studium učitelství. Dlouhodobě nepřítomnou vyučující (se způsobilostí pro základní školy), která je pověřena výukou anglického jazyka, zastupuje od listopadu 2002 jiná vyučující se způsobilostí pro 2. stupeň.

Vzhledem k složení pedagogického sboru musí vedení školy přidělovat část úvazku ve třídách 1. stupně vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň (anglický jazyk) a vychovatelce školní družiny (hudební výchova). Přitom sama ředitelka vyučuje týdně dvě hodiny nad svůj úvazek stanovený platnými předpisy. Na kvalitu výuky na 1. stupni neměly uvedené skutečnosti (pokud jde o předměty sledované při inspekci) negativní vliv. Zastupující učitelka anglického jazyka se při studiu na vysoké škole věnovala přímo anglickému jazyku jako předmětu studia.

Vyučující jsou členkami metodického sdružení, které se pravidelně schází, pracuje podle plánu činnosti a ze schůzek se pořizují zápisy. Nekvalifikovaným učitelkám věnují péči obě kvalifikované učitelky. Péče o začínající a nekvalifikované učitele se neřídí přesným plánem, který by měl písemnou podobu. Vyučující se zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných hlavně školským vzdělávacím zařízením Pedagogickým centrem Ostrava. Plán dalšího vzdělávání je zpracován.

Výchovná poradkyně nesplňuje podmínky způsobilosti pro výkon funkce dané platnými předpisy. Jde sice o vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň základní školy, ale i když vykonává funkci od roku 1999, nezačala dosud studium výchovného poradenství na vysoké škole. Podle plánu výchovného poradenství organizuje péči o integrované žáky. Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Evidence žáků integrovaných a dalších žáků se specifickými poruchami učení a chování a žáků s jinými typy postižení je řádně vedena. Počty integrovaných žáků uvedené ve statistickém výkazu na počátku roku se shodují se skutečným stavem. Další péče je integrovaným žákům poskytována formou reedukace mimo vyučování. Pro jednotlivé integrované žáky byly vypracovány individuální plány, jež byly projednány s rodiči. Integrovaní žáci byli v školním roce 2002/03 vybaveni základními školními potřebami ve výši 200 Kč. Evidence předání základních školních potřeb byla v průběhu inspekce upřesněna.

Ředitelka školy vydala jasné pokyny pro vyplňování třídní dokumentace. I zbývající povinná dokumentace je vedena. V období před 2. květnem t. r. (počátek kontroly) škola opatřovala listiny a úřední dokumenty kulatým razítkem, v němž nebyl uveden název školy shodně s platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a se zněním zřizovací listiny. Chybělo označení ulice a čísla hlavní budovy školy (Těsnohlídkova 99). V průběhu inspekce pořídila škola nové kulaté razítko, takže došlo k nápravě nežádoucího stavu.

Kritéria hodnocení zaměstnanců vydaná ředitelkou školy mají písemnou podobu. Ve škole nepracuje odborová organizace, takže kritéria nebyla s odbory projednána.

Dlouhodobá koncepce školy byla vypracována a projednána se zřizovatelem. Ředitelka školy kladla při formulování koncepce důraz na vytvoření klidného a příjemného pracovního prostředí. Krátkodobé záměry školy jsou rozvedeny v plánu činnosti školy na školní rok 2002/03 (schválen zřizovatelem!). Práva a povinnosti žáků jsou zachyceny v řádu školy. Řád školy doplňují další řády - školní družiny, školní výdejny, řád tělocvičny a počítačové učebny.

Už v předchozí inspekční zprávě byla vysoce hodnocena úroveň vnitřního a vnějšího informačního systému. Svou velmi dobrou úroveň si škola udržuje. Rada školy nebyla zřízena, při škole pracuje sdružení rodičů. Výroční zpráva o činnosti školy v školním roce 2001/02 obsahuje všechny náležitosti dané příslušným zákonem.

Plán kontrolní činnosti je zpracován. Vlastní kontrolní činnost je podnětem k odstraňování zjištěných nedostatků. V tomto školním roce se dosud nepodařilo uskutečnit hospitace ředitelky školy a nebyly předloženy žádné záznamy z kontrol.

Personální podmínky školy ve vztahu k sledovaným předmětům jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM V ŠKOLNÍM ROCE 2002/03 V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK A ANGLICKÝ JAZYK

Výuka probíhá ve čtyřech učebnách, jež působí příjemným, estetickým dojmem. Nadále v jedné ze tříd pracuje školní družina (byť v budově školy dosud nebyl uvolněn). Budova školy byla původně projektována jako neúplná základní škola bez tělocvičny. Pro výuku tělesné výchovy je stále využívána tenisová hala (cca 5 minut chůze od školy).

Žáci jsou vybaveni učebnicemi a základními školními potřebami.

Škola je vybavena dostatečným počtem Pravidel českého pravopisu a nechybějí nová vydání Stručné mluvnice české a Slovníku spisovné češtiny. Vybavení kabinetu cizích jazyků je vcelku pouze vyhovující, chybí odborná literatura.

Materiálně technické podmínky školy byly v předchozí inspekční zprávě hodnoceny jako průměrné. Od roku 1999 došlo k zlepšení ve vybavení školy počítači (akce INDOŠ) a kopírovacím zařízením. Hodnocení materiálně-technických podmínek zůstává průměrné. Celkově umožňují plnění vzdělávacího programu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE V ŠKOLNÍM ROCE 2002/03 V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK A ANGLICKÝ JAZYK

Realizace vzdělávacích programů

Týdenní hodinové dotace jednotlivých předmětů jsou v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Hodinové dotace předmětů jsou v jednotlivých ročnících dlouhodobě stabilní, přehled hodinových dotací předmětů na celou dobu školní docházky na 1. stupni pro každou ze tříd proto nebyl vypracován. Minimální dotace předmětů jsou dodržovány.

Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Ředitelka školy uložila vyučujícím zpracovat tematické plány učiva jednotlivých předmětů. Tematické plány pro výuku českého jazyka pro rok 2002/03 vycházejí v některých třídách z používaných učebnic mluvnice, jejichž obsah se ne ve všem shoduje s obsahem osnov vzdělávacího programu a jeho doplňků z roku 1998. V 2. ročníku se stále počítá s probíráním

vypuštěného učiva o souvětí, navíc jsou také učena slova protikladná a souznačná. V učivu 3. ročníku nevynechává vyučující poznávání zájmen a příslovců, naopak chybí učivo o slovním přízvuku. V 4. ročníku chybí probírání pojmu slova mnohoznačná. V 5. ročníku je navíc probíráno stupňování přídavných jmen. Tematické plány pro anglický jazyk pro školní rok 2002/03 počítají s probráním všech témat uvedených v osnovách vzdělávacího programu. Změny osnov (přesuny a rozšiřování učiva českého jazyka) nejsou v materiálech školy popsány a odůvodněny.

Vyučující jsou seznámeni s individuálními vzdělávacími plány integrovaných žáků a dalších žáků se specifickými poruchami učení. Možnost požádat o slovní hodnocení není zákonnými zástupci integrovaných žáků využita.

Výuka je v souladu s učebním plánem a osnovami vzdělávacího programu, pokud je posuzována souhrnně za všechny ročníky 1. stupně. Rozšiřování učiva českého jazyka nemá negativní dopad na klasifikaci žáků, jelikož nezvládnutí rozšiřujícího učiva není hodnoceno.

Zápisy v třídních knihách jsou jednoznačné, čitelné a podrobné.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Ředitelka školy plánuje sledovat dodržování osnov při hospitacích (v tomto školním roce zatím žádné hospitace neuskutečnila). Nepodařilo se jí při kontrole členění učiva českého do jednotlivých ročníků zajistit ve všech případech soulad s osnovami.

Systém kontroly naplňování učebních plánů je účinný, částečně selhává v případě osnov mluvnického učiva českého jazyka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

V průběhu inspekce byly navštíveny čtyři vyučovací hodiny českého jazyka ve všech třídách 1. stupně u všech vyučujících českého jazyka. Šlo většinou o hodiny mluvnice, v 1. ročníku o hodinu čtení a psaní.

Příprava vyučujících na výuku byla velmi dobrá. Po opakování staršího mluvnického učiva bylo probráno nové učivo. Převažoval frontální způsob výuky (nízké počty žáků ve třídách). Vyučující střídaly různé činnosti, aby udržely zájem a aktivitu žáků. Z probíraného učiva byly pořízeny stručné zápisy na tabuli, které žáci přepsali do sešitů. Další didaktická technika v hodinách nebyla použita.

V úvodu hodin byl vyučujícími oznámen plánovaný obsah hodiny a naznačen cíl hodiny. Chyběla motivace pomocí příkladů z praxe, poukaz na využití probíraného učiva, upozornění na nejčastější chyby a obtížné úseky učiva. Jen v části hodin se v závěru objevilo velmi stručné shrnutí učiva a zhodnocení hodiny (často zároveň se zvoněním).

Tempo bylo přiměřené, vyučující nezapomínaly na relaxaci. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Komunikace a vyjadřování žáků bylo vesměs na průměrné úrovni, u žáků 4. ročníku na velmi dobré úrovni. Vyučující umožňovaly žákům přicházet s vlastními řešeními problémů. Podporovaly jejich iniciativu. Kázeňské problémy po dobu inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk

Ani v jedné z obou vyučovacích hodin anglického jazyka (4. i 5. ročník) vyučující nezařadila motivační činnosti zaměřené na nácvik a upevnění slovní zásoby, výslovnosti či skladby. Píseň, kterou žáci 5. ročníku zazpívali, měla spíše charakter relaxační. V závěru vyučovacích hodin nezbyl čas na shrnutí hodiny spojené s hodnocením práce žáků.

Žáci dostali ve vyučování nejčastěji prostor při čtení a překladu nebo v úvodu hodin při testech zaměřených na kontrolu zvládnutí probírané slovní zásoby. Nové učivo bylo správně vyvozováno s pomocí gramatického učiva, které už žáci zvládli. Průběžně byly opravovány chyby ve výslovnosti. Ani v jedné ze sledovaných vyučovacích hodin se neuplatnily nácvik a upevňování komunikativních dovedností pomocí dialogů či přiměřeného delšího ústního projevu žáků. Hodinám dominoval jazykový projev vyučující. Jazykový projev žáků nebyl spojován s činností. V hodinách nebyly použity magnetofonové nahrávky.

Význačným kladem obou hodin byla snaha vyučující vést delší celky výuky v anglickém jazyce. Tempo výuky bylo přiměřené.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk jsou hodnoceny jako průměrné. Na potřebu naplňovat primární cíl jazykové výuky, tj. komunikativní zvládnutí cizího jazyka, bylo vedení školy upozorňováno již v předchozí inspekční zprávě.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vědomosti a jazykové a jiné dovednosti ověřují vyučující pomocí písemných prací, dílčími testy a ústním zkoušením.

Vedení školy neověřuje výsledky výuky pomocí vlastních testů. Pracovníci školy připravují žáky na účast v řadě soutěží. Jde o výtvarné soutěže, vědomostní soutěž Otazníky v přírodě a matematickou soutěž Klokan. Organizována je také soutěž ve vědomostech o pravidlech silniční dopravy (dopravní soutěž).

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola dosud neobdržela nové rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které má reagovat na změny v právním postavení školy po 1. lednu 2003, takže nebylo možno porovnat shodu rozhodnutí se zřizovací listinou z 30. 10. 2002.

Při přípravě dětí na vstup do 1. ročníku škola dlouhodobě spolupracuje s místní mateřskou školou (nyní je součástí školy) a také se Základní školou Ostrava-Hošťálkovice, Výhledy 210, na kterou přecházejí žáci po absolvování 5. ročníku (koordinace výuky všech předmětů, zejména cizích jazyků). Významná je rovněž spolupráce se základní uměleckou školou ve výuce hudebního oboru.

Škola zajišťuje pro žáky řadu zájmových aktivit, jež vhodně doplňují výuku. Jde o kroužek anglického jazyka, dramatický kroužek, sportovní kroužek, keramický kroužek, kroužek tance a práce na počítačích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. zřizovací listina vydaná Městským obvodem Lhotka (bez čj.) dne 21. 10. 2002
2. rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení platné od 1.1.2001 čj. 26 670/01-21 ze dne 15.11. 2001
3. rozhodnutí krajského hygienika čj. 15 796/231.1/95 ze dne 26.10.1995
4. kopie stavebního posudku vydaného stavebním úřadem Městského obvodu Lhotka pod čj. SÚ/1159A/95 ze dne 27.11.1995
5. výjimka vystavená MŠMT podle § 6 odst. 3 zákona č. 29/1984 Sb. Čj. 15 102/2001-22 ze dne 18.5.2001

6. potvrzení ve funkci ředitelky školy vystavené pro Mgr. Jarmilu Zápařkovou (bez čj.) ze dne 2.12.2002
7. rozvrhy žáků školy ve školním roce 2002/03
8. výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 zpracovaný k 30. 9. 2002
9. záznamy z pedagogických rad v roce 2001/02 a 2002/03
10. rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky z roku 2002
11. třídní knihy používané v školním roce 2002/03
12. třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 5. ročníku používané v školním roce 2002/03
13. klasifikační řád školy z 31.8.2001 s účinností od 3.9.2001 (bez čj.)
14. výroční zpráva za školní rok 2001/2002 z 28.6.2002
15. výroční zpráva o poskytování informací (bez čj.) za rok 2002 ze dne 14.2.2003
16. výroční zpráva o hospodaření v roce 2002 (bez čj.) z 14.2.2003
17. řád školy (bez čj.) ze dne 3.9.2001
18. koncepce školy z 30.8.2002 (bez čj.)
19. plán práce pro školní rok 2002/2003 vydaný ředitelkou školy z 29.8.2002 (bez čj.)
20. plán činnosti výchovné poradkyně na školní rok 2002/03 (bez data a čj.)
21. plán práce metodického sdružení učitelů 1. stupně na škol. rok 2002/03 (bez data a čj.)
22. plán práce třídního učitele (bez data a čj.)
23. plán hospitační a kontrolní činnosti na 1. pololetí školního roku 2002/03 (bez data a čj.)
24. vnitřní pokyn k vedení záznamů školní dokumentace (bez data a čj.)
25. rámcový plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2002 (bez data a čj.)
26. tematické plány pro školní rok 2002/03
27. kritéria stanovená vedením školy k získání osobních příplatků a mimořádných odměn ze (bez data a čj.)
28. kniha úrazů používaná od 1.9.1996
29. kopie vysvědčení a diplomů dokládající dosažené vzdělání pedagogických pracovníků s pracovní smlouvou platnou v školním roce 2002/03

(Ve výčtu dokladů je zachován způsob psaní dat shodně s originály dokladů.)

ZÁVĚR

Jádro pedagogického sboru je stabilizované. Vedení školy se podařilo vytvořit klidné prostředí pro práci žáků i vyučujících.

Od poslední inspekce se zlepšilo vybavení školy (rekonstrukce, rozšíření počítačové učebny). V průběhu inspekce se prokázala celkově velmi dobrá práce vyučujících českého jazyka a anglického jazyka.

Škola spolupracuje s dalšími institucemi (základní škola v Hošťálkovicích, mateřská škola, základní umělecká škola) a nabízí širokou škálu zájmových aktivit. Nezanedbává prezentaci své práce v tisku a organizuje akce pro děti i rodiče.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Vladislav Vančura

.....

V Ostravě dne 16. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 5. 2003

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jarmila Zápařková

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-06-19	146 2150/03-05043
Zřizovatel	2003-06-16	146 2129/03-05043
Rada školy	není zřízena	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2003-06-09	146 2077/03-Příl. 1	Připomínky byly podány

